

ЛЕТНА РОМАНСА

Анабел Монаган

За мајка ми Џoани, која сè уште ми е блиску,
како здивот кој го дишам.

1

Понекогаш, просто мораш да ги напикаш работите во спајзот. Брашно, наут, колачиња орео. Само ги пикаш и ја затвораш вратата. Понекогаш децата ти се караат или гледаш фломастер без капаче како лежи точно меѓу кучето и жими едниот добар кауч што останал и така немаш време да ги распакуваш намирниците што си ги купила од маркетот, организирано и според твој систем. Понекогаш едноставно мораш да импровизираш. Вакво нешто никогаш не им кажувам на моите клиенти. Најискрено верувам во внимателно распоредување на прехранбените производи според нивната намена. Печеш нешто? Приготвуваш ужинка? Или појадок? Но во изминативе неколку години, сфаќам дека ги правам сите овие работи истовремено. И тоа во валкани долни тренирки. Почнувам да мислам дека нема толку стаклени тегли со етикети на светов во кои би можел да се среди хаосов кој се нарекува мојот живот.

Не е тајна дека сум и повеќе од малку заглавена. Лебдам во место, како авион кој сака да слета на писта, ама има премногу магла. Овде сум, а истовремено и не сум овде. Мажена, а истовремено и немажена. Инстаграмот смета дека би требало сериозно да се задлабочам и да се погрижам за себеси, по што ќе се вратам во колосек и ќе почнам да си го живеам мојот најдобар живот. Од таму се опседнати со моите нивоа на кортизол и со тоа до која

длабочина допирам кога медитирам, но мошне сум сигурна дека овде има повеќе работа што нема да се реши само со, на пример, онаа купка за стапала со магнезиум, што целва недела ми ја пуштаат во најнови објави како предлог. Денес се две години од смртта на мајка ми, односно една година откако Пит објави дека повеќе не сакал да биде во брак. До душа, Пит никогаш и не бил од оние кои помнат посебни дати.

Тоа утро, се разбудив со тешка тага во душата. Календарот не би требало да има таков ефект врз нас; во тоа што поминале триста шеесет и пет дена, нема никаква магија. Можеби била престапна година, во тој случај ќе имав уште еден ден плус пред да пукнам од тага. Претходната ноќ решив дека за појадок ќе ги испечам омилените колачиња на мајка ми, овесни со чоколадо. Таа такво нешто правеше постојано: ѝ се допаѓаше да ја разбива монотонијата на животот правејќи нешто забавно и неочекувано. Сакав да им покажам на моите деца дека за забавата нема смрт.

Путерот го оставив на кујнската работна маса за да омекне ноќта и станав во шест за да почнам со подготовките за печење. Беше крај на јуни, како што е сега, и сонцето веќе беше изгреало. Го преселив опасно наваленото купче непрочитана пошта кон мијалникот за да направам место за миксерот на мама. Го промешав путерот со шеќер, а во посебен сад измешав брашно, сода бикарбона и цимет. Кога ги додадов трите чашки овесно брашно, веќе почнав да плачам и си ги бришев солзите со ракавот од пижамата. Навистина е неверојатно колку овесно брашно има во рецептот и поради тоа, од некоја причина, мајка ми уште повеќе ми недостасуваше.

Таква ме начека Пит. Како плачам во голема кутија овесно брашно, со грбот свртена кон мијалникот полн неоторени пливоа.

„Аман, Али“, рече. Се разбира, ова го велеше постојано. Но, сега тонот не му беше налутен како оној пат кога не можеше да најде чиста кошула, или кога најде еден од неговите елегантни чевли полн со крекери со сирење и цитнат под каучот. А, и не му беше саркастичен, како кога

ми одмавна со рака преку неговиот „Ептен висок куп документи“ и ме праша што сум правела цел ден. Сега го кажа меко: „Аман, Али“, како да ја беше потрошил сета енергија и повеќе никогаш нема да го каже.

Обично не реагирав на Пит. Неговата изнервираност ми беше нешто како „бела бучава“ постојано присутна некаде во заднината на животот. Ги заобиколував овие коментари и наместо тоа, ќе се свртев кон децата или кон кучето. Или, кон мајка ми. Но, неа ја немаше веќе една година, а јас стоев и плачев. За овесната каша, за тоа како Пит ме гледаше, а и како не ме гледаше. И, за тоа колкав дел од животот сум минала во брак со човек кој не се удостојува да ми пријде за да ме утеша.

„Сакам развод“, рече Пит. Не реков ништо, а тој додаде: „Не сакам повеќе да сум во брак.“

„Па, разводот обично тоа и значи“, реков. Тие зборови беа саркастични, дури и гласот не ми звучеше како мој. В гради почна да ме притиска, во главата да ми свони, си помислив дека вака личи кога го напушташ сопственото тело. Се сеќавам дека вакво чувство и претходно ме обзело: кога го слушнав докторот како става временска граница за деновите што ѝ преостанале на мајка ми на овој свет. Дванаесет до осумнаесет месеци. Ми дојде да речам: *А, зошто не деветнаесет?* Збеснав од ароганцијата со која беше толку прецизен.

Пит таа вечер замина и оттогаш ситуацијата е солидна. Се однесуваме како да сме учесници во реално шоу со наслов *Најгобрајта разделена двојка во Америка*. Пред децата сме учтиви, речиси срдечни. Доаѓа и ги носи девојчињата на фудбалски тренинг во вторниците навечер и во неделите кога имаат натпревар, по што ги носи на сладолед, а по нив оди Клифи. На Клифи не му се допаѓа ниеден тимски спорт, факт што Пит не сака да го признае и затоа го носи со себе како помошник-тренер. Клифи пакува боички и тетратка. Додека траат есенската и пролетната сезона, се разбира, и јас ги следам натпреварите, по што на паркингот следува едно наше несмасно поздравување, во текот на кое се однесувам како да брзам да се најдам со една другарка, зашто ќе сме правеле нешто ептен забавно.

Но, не е точно дека отпосле се среќавам со другарка. Всушност, влегувам в кола и зборувам со мојата почина-та мајка. Ова ми стана пракса од неодамна: некако не-обично ми е лековито кога пред неа ги кажувам сите мои работи и просто оставам зборовите да ми се одбиваат од командната табла. Ја чекам да срипа в кола со црвено на-карминисаните усни развлечени во широка насмевка, да ме увери дека на крајот сè ќе испадне апсолутно супер. Но, мама не прави така, а мене тоа нејзиното ми недоста-сува онака како што ти недостасува лага. Ми недостасува колку бргу ми станува подобро кога таа ќе ми се појави на врата со послужавник нареден со пилешко и упорно ќе ми тврди дека домашниот живот е лесен и забавен. Сигурно е до мене, би се рекло, бидејќи мене ништо од ова не ми е ниту лесно ниту забавно. Мислам, самото време што го минувам со децата, кога бараме убави камчиња во потокот во природа дома или кога во полна када пееме песни од разни емисии, тоа да, секогаш било лесно и забавно. Но она другото – куќата и тревникот и апаратите кои се раси-пуваат како еден по еден и водоводцијата кој вели дека ќе дојде, а не доаѓа, но сепак ми наплатува од кредитната картичка, исто и чекањето на телефон и кога ѝ објаснувам на банката дека да, точно, ми се расипа тоалетната школ-ка, и точно, уште стои непоправена, и потоа она кога му објаснувам на Пит зошто уште мора да го користи детски-от тоалет среде ноќ, и притоа кога тој ме гледа онака, во стил, навистина да не ме бидува за ништо? Ништо од тоа не е ниту лесно ниту забавно.

Но, кога мајка ми беше тука, ми беше полесно би-дејќи имав партнерка. Мајка ми ми правеше друштво во саботните попладниња, кога Пит требаше да пристапи и да помогне, но не: тој морал да ја извози неговата нор-ма од педесетина километри со велосипед. Мама беше таа која ми помогна да ги научам децата да користат нок-ширче, таа ми најде забелекар за деца каде примаа наше осигурување. Токму таа ми го фаќаше погледот и ми се насмевнуваше секогаш кога Клифи ќе речеше „ангелски мафини“ наместо „англиски мафини“. Ако ѝ зазвучев нап-нато на телефон, ќе баталеше сè, ќе спакуваше кошница

за излет и ќе ги однесе децата на плажа за да можам да си останам дома во тишина и намира да наредам некој плакар. Таа беше единствената жива личност на планетата која Наполно разбираше колку ми годеше едно убаво расчистување и местење на некој плакар.

Моите деца ја нарекуваа Фенси бидејќи името ѝ беше Ненси, а нивното име ѝ одговараше. Не беше личност што ќе ја опишев како „фенси“; голем дел од облеката ѝ беше шиен рачно, а дваесет и пет години го возеше истиот фолксваген. Но беше склона да дејствува според моментална желба или каприц, да прави нешто лесно и забавно – како минлива екстраваганција, минлива „фенси“. Понекогаш, нејзиното име ми прави трикови. Минлива „фенси“. Фенси замина. Ракот ми ја зеде мојата Фенси. Сега сум без Фенси.

Затоа утринава повторно се обидов со трикот „колачиња за појадок“. Не плачев кога додавав овесно брашно, а кога децата слегаа на приземјето привлечени од миризбата на путер и на шеќер, ги заскокотка и живнаа онака како што одамна не сум ги видела. Почувствував како таа да е веднаш до мене, со долгата костенлива коса собрана во коњско опавче, бојадисана за да биде во иста нијанса со мојата, и ниту ронка друга шминка освен нејзиниот црвен кармин, и како да кова план да прошетаме во парк или да правиме експеримент по природни науки со назив „Печена Алјаска“. Ќе плеснеше со дланките, ќе ѝ засвечкаа алките околу рацете, и ќе рече: „Знаете што би било забавно сега?“ Тоа беше реторичко прашање бидејќи таа секогаш знаеше што би било забавно. Ми требаа две години, но тоа утро, додека ги гледав моите деца како ги јадат колачињата, почувствував како ми се крева едно делче од онаа тежина. Само едно мало олеснување во градиве, она кое ми даде енергија да си ги ангажирам сопствените услуги и денес да му пристапам на шпајзот.

Отворам Инстаграм на мојот лаптоп за да можам истовремено да ги гледам сите објави – шпајзот на моите клиенти изгледа како можеби да припаѓаат на сериски убијци. Еднакво оддалечени меѓу себе стаклени садови,

со етикети напишани со фронт кој е мој заштитен знак. Овие слики брзо ми го креваат допаминот. Тоа што им внесувам ред во домовите задоволува една потреба во мене која е толку длабока што сум сигурна дека е вродена. Како дете, не сакав да излезам за на училиште додека креветот не ми беше наместен, а кадифените играчки наредени според големина. Мојата соба, мојата работна маса, мојот комплет со седум моливи. Сето тоа ме облеваше со спокој. Убавото кога си единствено дете е тоа што, кога ќе заврши денот, го наоѓаш сите работи точно онаму каде што си ги оставила.

Тешко ми е да поверувам дека некогаш сум била таква личност додека посегам по трета, речиси полна кутија пченкарно брашно и ја ставам до нозете, веднаш до едно десетина отворени кесички крекери и бајат чипс. На мојот под има толку многу работи што се плашам дека ќе се кренат и ќе ме опколат. Ќе ме проголта огромната кутија со плочки гранола што никому не му се допаѓаат, но што едноставно не можам да ја фрлам. Ферис става глава преку шепите и само чека дел од тој богат плен да дојде накај него.

За да расчистиш, најпрвин мораш да направиш хаос. Ова секогаш им го велам на клиентите со весел тон. Не знаат што да мислат кога им ги вадам сите предмети од креденец и ги распостилам еден до друг на подот. Нередот никогаш не ме совладува кога сум кај клиентите дома. Работам и зборувам, во мојот глас има динамична енергија.

„Ете така, сега извадивме сè. Да ги избереме оние намирници што најчесто ги користите за појадок!“ Вака, смирено ги водам низ различните делови од нивниот ден, при што им ги делаам полиците во категории со убави складисни пејзажи. Или, подобро да речам „складисни пејзажи“™, како регистриран заштитен знак. Тој збор го смислив како назив на мојот инстаграм-профил и се трудам да го популаризирам. Додека стојам во сопствениот шпајз и го гледам сето она пченкарно брашно, сфаќам дека во оние ситуации се чувствувам смирено бидејќи не се работи за мој хаос. Не ми е одбивен човекот кој купил голема тегла

протеински прашок. Не ми недостасува мајката која им ја донела онаа тегла со туршија. Нередите на моите клиенти се едноставни; *мојоѝ* неред е за никаде.

Наоѓам и четврта кутија пченкарно брашно, оваа ме уништува. Од пченкарното брашно користам една кафена лажичка годишно, за Денот на благодарноста, кога правам колач со ореви. Како ли сум станала личност што нема време или енергија да провери што има во шпајзот пред да купи уште пченкарно брашно? Како е возможно да сум професионален организатор кој дури не си запишува список за набавка на намирници? Си го поставувам прашањето, но го слушам поставено со гласот на Пит. И порано ме прашувал за ова, не помнам како му го објаснив. За да разберете, би морале да сте овде: би морале да отседите низ цел еден ден од мојот живот, но овде, во мојава глава, ако сакате да сфатите како тоа е можно. Не сум сигурна ниту дека јас го разбираам.

Кревам раце и сето она што е на подот го пикам без ред во кеса за ѓубре. И онака ми е време да одам да ги земам децата. Последна недела е на училиште, само посакувам веќе еднаш да почнеше летото. Летото се случува надвор и нередот во мојата градина е неред среде кој сум многу посреќна. Клучевите од колата ги наоѓам под образецот за нарачка на кошули со куси ракави што требаше да се платат минатата недела. Телефонот, под печено лепче намачкано со путер. Имам три пропуштени повици од Френи, па ѝ свонам на пат кон гаражата.

„Ќе се шекнеш кога ќе слушнеш, еј“, вели таа. Во заднина го слушам пулсот на ресторанчето: чинии кои свечкаат од тезгата, прибор кој се уфрла во пластична корпа.

„Едвај чекам да слушнам: што е работата?“

„Моиве заминуваат од гратчево.“

Многу тешко ми е да поверувам во ова. Родителите на Френи никогаш не заминуваат од Бичвуд. „Мислиш, ќе одат во ‘Хоум депо’, или како?“

„Победиле на државната лотарија за престој во сончевите сојузни држави. Освоиле две недели одмор во Ки Вест.“

„Што? Леле, колку забавно! Некако, веднаш можам да ги замислам таму, во кошули со дезен со фламинга.“ Се смешкам на телефон бидејќи просто ги обожувам родителите на Френи. Имаат исти зелени костуми со панталони за денот на Свети Патрик. Еднаш се појавиле на некој важен состанок на градското собрание со напудрени перики на главата и наметнати во црни одори. Мајка ми ги нарекуваше „двојката со темите“. Тие се луѓе со најголем ентузијазам на светов.

Додека растевме, со Френи не бевме добри другарки, но учевме во исто одделение, а господин и госпоѓа Хоган им се познати на сите бидејќи се малку ексцентрични, но и бидејќи се сопственици на двете главни сврталишта во нашево гратче – ресторанчето на Хиганови и кафеаната „Бичвуд ин“. Со Френи одново се поврзавме откако Пит и Јас заминавме од Менхетен и повторно се доселивме во Бичвуд, па ги набљудувам за да следам како ќе стареат. Се прашував дали на г. Хоган ќе му здосади веќе да го носи неговиот (сега веќе прастар) рагби-дрес од средното училиште на Бичвуд, а го носи буквално на секој натпревар што се игра на домашен терен. Или, ќе престанат ли и двајцата да ги носат нивните униформи на Северњаџи, Јенки, на Парадата на малата лига. Сè уште не покажуваат знаци дека ќе забават.

„Знам“, вели таа. „Сосема полуделе. Мама пред еден час ја скрати косата и сега има ‘боб-фризура’ – вели, повеќе личело како за на Флорида. Заминуваат во сабота.“

„А, таму ќе има многу розова боја. И, пијачки со чадорчиња, мислам.“ Излегувам од гаражата во рикверц, ме изненадува сончевата светлина. Моите гераниуми убаво расцветале во саксиите до влезната врата. Ги садам на Денот на мајката бидејќи цветовите се со иста нијанса на црвената боја како и карминот на мајка ми, а и тврдоглаво се издржливи како неа. Гераниумите можат да поднесат топол ден многу поубаво одошто би се очекувало. Не бараат премногу вода и внимание. Само искорнете ги и тргнете ги мртвите делчиња и ќе никнат нови цветови. Погледот ми паѓа врз дамката од кафе врз сивата долна

тренирка што ја носам, која инаку порано му припаѓаше на Пит. Навистина не можам да замислам како би реагирала мајка ми кога би видела колку слабо се справувам без неа.

„Добра си?“ ме прашува Френи зашто подолго време молчам на телефон.

„Добра.“

„Се издиша малку.“

„Сигурно дека стареам.“

„Престани со тоа, Али: имаш триесет и осум години. Можеме да раѓаме бебиња, да се запишеме на медицина.“

„Што ти текна да споменеш две најистоштувачки работи на светов како примери за работи кои сè уште би можеле да ги правиме?“

Всушност, Френи се породи лани, но се чини дека тоа и не ја забавува премногу. Без проблем се справува со сите обврски и истовремено го води ресторанчето. Поинаква личност е од мене, а и Марко сигурно е поинаков сопруг.

„Кажувај што има.“ Можам да ја замислам Френи како го придржува телефонот со рамото до увото додека ги брише масите во ресторанчето по шпицот за време на ручек.

„Ме истошти Инстаграм, а синоќа купив куп пловечки свеќички со ароматерапија. Мислиш ли дека сум хаос?“

„Тоа сигурно. Кажи ми кои панталони ги носиш и точно ќе ти кажам колку си хаос.“

Се смеам. „Немам коментар.“ Откако почина мама, Френи се обидува да ме наговори да почнам да се облекувам како човек. Јас, пак, тврдам дека, без помошта од мајка ми, всушност и немам време за нешто толку безначајно како гардероба. А, Френи тврди дека исто време одзема да облечеш пар фармерки и блуза и да навлечеш долна тренирка и маичка.

Велам: „За што време?“ Одговара: „За тебе.“ И, се согласуваме дека не се согласуваме.

Влегувам во паркингот на основното во Бичвуд и го заземам последното слободно место. „Добро, сега морам да одам и да збирам деца. Честитај им на твоите од мене и кажи им дека чекам слики.“

Додека го стискам црвеното копче за да го завршам повикот, таа ги довикнува двата збора за кои вистински верува дека ќе ми го променат животот: „Вистински панталони!“

Пред да излезам од автомобилот, вела: „Мамо“, и ги ставам рацете паралелно врз воланот. „Ми се смачи да се чувствувам вака заглавена. Знам дека многу се потпирам на тебе, ама може да ми помогнеш малку? На пример, да ми дадеш некој знак?“ Мама веруваше во знаци повеќе од мене, но сега навистина ми треба помош и затоа ја замолувам. Не ми одговара, но во ушите ми одсвонува нејзината смеа. Таа ѝ е смеата „за пред луѓе“. Со неа, им покажуваше на луѓето дека ѝ е забавно. Не беше онаа смеа од која целото тело ѝ се тресеше и солзи ѝ потекуваа, смеа што ја чуваше за филмовите со Вил Ферел и за она кога Клифи рече „Месачусец“ наместо „Масачусетс“. Или, кога рече „локум за капење“ наместо „костим за капење“. Во ракавот од џемперот чуваше шамивче за случај да се случи нешто навистина смешно. Просто мораш да сакаш таква личност која излегува од дома веќе подготвена да се смее.

Ајрис седи најгоре на качувалката на игралиштето, разговара со најпопуларните, најдоминантните алфа-девојчиња од петто одделение. Лесно е да ја забележиш. Носи розова маичка на прерамки, портокалови панталончиња, а фудбалските доколеници ги повлекла преку колената нагоре. Облеката не ѝ се согласува, но умее да ја носи со стил. Се преправам дека не ја гледам Грир, која седи на една клупа и листа низ нејзиниот телефон. Секој ден пеш се враќа по часовите за да го избегне ужасот јас да ја земам со кола. Првиот ден во шесто одделение, се паркирав пред училиштето, го спуштив прозорецот и ѝ мавнав пред сите нејзини другарки. Затоа, повеќе не правиме така.

Стојам пред излезот од градинката и го чекам Клифи. Наставничката му е надвор и веќе разговара со други

родители, но не сум загрижена. Клифи секогаш последен излегува од градинката. Кога конечно се појавува, со ранецот префрлен на грб и со маичката со Сунѓерот Боб ми упатува насмевка на шестгодишно момченце кои не си ја видело мајката повеќе од шест часа. Оваа насмевка може да осветли цело едно гратче и секој ден се прашувам кога ќе ја снема. Се прашувам кога ќе излезе од часови, само ќе ми кимне со главата и потоа ќе отрча некаде со другарите. Никогаш не сум видела четириесетгодишен маж така да ја гледа мајка си.

Клифи ме прегрнува околу половината и почнува да ми раскажува за таму некои опосуми додека облаците се збиваат, а небото се стемнува. Девојките нè забележуваат, а наоколу сите трчаат, секој кон својата кола. Ја зграпчувам Ајрис за рака и се смеам кога по лицето почнуваат да ме маваат крупни капки дожд. Откако влеговме в кола, за момент само седам зад воланот и му се насмевнувам на дождот кој баботи преку моето предно стакло. За овој знак пред малку ја замолив мама. Бурата значи нов почеток, а јас посакувам да останам во мигов како сега: Грир, Ајрис, Клифи и јас, сите заштитени и стуткани во овој автомобил, додека во ушите бучно ни шумоли дождот. Сите сме заедно, безбедни сме, ќе ни биде добро. Навистина, денес се чувствувам десет проценти подобро. Можеби поради колачињата, можеби поради оној исчекор со кој исфрлив една кеса за ѓубре полна со стара храна. Можеби, едноставно минало време. Грир го крева погледот од телефонот и за момент на нејзиното лице само согледувам одблесок од она девојче какво што беше пред работите да почнат да се распаѓаат.

Телефонот ѝ звони, а Ајрис ми го подава со онаа нејзина добрина која вели *сè ушїе имам единаесетї години и не шїе мразам*. „Тато е“, вели.

„Е, Пит“, велам со телефонот до уво. Никогаш не му го примам повиците преку спикерфон пред децата зашто не сакам тие да слушнат колку лежерно звучи кога откажува договорени планови. „Надвор истура.“

„Да, гледам. Види, не сакав да ти пишувам порака. Мислам, помина една година, па верувам би требало да продолжимо со постапката и да поднесеме документи за развод.“

Изгледа Пит сепак помнел посебни дати.

Со најведар тон со кој можам, му велам: „Супер! Пиши ми детали во порака!“ небаре тукушто ме поканил на забава.

Го завршувам разговорот, а Грир ме прашува: „Зошто се смешкаш?“

Бидејќи сега се чувствувам петнаесет проценти подобро. Навистина ќе раскинам со Пит. Ќе смислам како да заработувам свои пари. Сега точно знам колку кутии пченкарно брашно имам. „Фенси цело време ми праќа знаци. Ќе имаме шампањско лето.“

2

Со мајка ми порано го слававме првиот ден од лето-то така што ќе станевме пред мугри за да го гледаме изгрејсонцето на вода од „Бичвуд ин“. Прво сеќавање на тој настан ми е од кога имав четири години, една година откако моите родители се разведоа. Ќе стасавме таму уште во темница, ќе се прикрадевме до задниот трем и ќе седевме на скаличките додека сонцето изгреваше над Лонг Ајленд во далечина. Додека чекавме да изгрее, мама ќе ме прашаше: „Што посакуваш летово?“ А, јас ќе почнев да зборувам во темницата: Сакам да научам да возам велосипед, или сакам да те победам во шах. Сакам да се извишам за пет сантиметри. Сакам да ме бакне некој. А, мама постојано велеше: „Што друго?“ додека јас ги фрлав во онаа темница моите желби за претстојното лето. Немаше граница за нештата кои смеев да ги посакам. Откако ќе ја кажев и последната желба, мама ќе речеше: „Сите можат да ти се исполнат“, а јас ќе ѝ поверував. И тогаш, токму кога златникавопортокаловото изгрејсонце ќе почнеше да вивнува преку небото, ќе ме прегрнеш со едната рака и ќе ме стиснеш за рамо. „Да живее шампањското лето“, ќе речеше.

Бичвуд во сојузната држава Њујорк е мало гратче како периферија од голем град, веднаш на север од Менхетен и јужно од Конектикат, со километри крајбрежје долж Мореузот Лонг Ајленд. Нашата верзија на плажата

е само океанско крајбрежје каде бранчиња ти ги заплискуваат глуждовите и исфрлаат ракчиња. Погледот преку вода завршува кај Лонг Ајленд во далечина, делче копно кое нè одвојува од Атлантскиот Океан. Благодарение на географската местоположба, нашето гратче е како засолнето и стуткано од драматичните временски прилики крај океанот. Тоа е гратче во кое ги знаеш поштарот и граначијата по име, но ако сакаш да се случи нешто возбудливо, веројатно треба да бараш на некое друго место.

Ја реактивиравме традицијата на мама за прв ден од летото кога повторно се населив во Бличвуд и, секако, ги земавме со нас и децата. Мајка ми ќе се смешкаше кон водата додека децата ги извикуваа нивните желби. „Што друго?“ прашувавме, одново и одново. Ајрис смисли да почнеме да ги запишуваме желбите врз сурферски штици откако почина мама. Се спротивставив на оваа промена бидејќи традицијата си е традиција. Но насетував дека девојчињата повеќе чувствуваат тага одошто носталгија во врска со таа традиција, па промената всушност добро ни дојде. Денес ни е второто по ред годишно летно изгрејсонце со штица за веслање: се паркираме пред кафеаната и одиме по целиот док до куќичката за опрема во темница. Клучевите од куќичката пред години ми ги даде г-ѓа Бронстајн, мојата професорка по историја од средно училиште, која внимава на бротчињата и на штиците во таа куќичка и која инсистира да ја викам Линда. Вадиме три штици за веслање и се пуштаме во водата. Грир е претпазлива: клечи пред да застане на штицата и потоа стои многу мирно. Ајрис срипува врз штицата и брзо весла со рацете право во водата. Јас мојата штица ја опчекорувам кога седнувам врз неа за да остане стабилна додека Клифи лежи на грб, со главата во мојот скут, и чека да изгрее сонцето.

Некој настан секогаш го обележува летото. Летото кога се доселивме во Бичвуд. Она лето кога Грир научи да плива. Овие последни две лета, обележани со смрт и со разделба, и сега се прашувам какво ќе ни биде сеќавањето од ова лето. Клифи ѝ вели на темнината дека сака да изгради мовче преку поточето во нашиот двор. Ајрис

посакува да даде три гола во еден натпревар. Грир си ги мрмори желбите в брада. „Што друго?“ постојано повторувам. И јас сакам да посакам нешто, но сите желби ми се измешани в глава.

„Ајде, мамо, побрзај, кажи и ти нешто“, вели Клифи. Небото почнува да се осветлува иако уште не го гледаме сонцето. Ајрис стои сосема исправена врз нејзината штица. Бестрашна е и самоуверена, на начин од кој посакувам таа да е апче што би можела да го голтнам. Грир весла со рацете малку настрана, не многу, и потоа повторно се враќа.

Не сум се забавувала уште откако врз гради ми падна и таму остана оној огромен камен блок наречен тага. Сакам да се смеам и да бидам спонтанa за нешто невозможно, како на пример „Печена Алјаска“. Сакам целосно да расчистам макар еден единствен плакар. „Сакам сè да стане поведро“, вела додека сонцето изгрева и ми ја исполнува желбата.

„Да живее шампањското лето!“ сите извикуваме кон сонцето. Клифи се смее бидејќи е смешно да викаш кон сонцето, но девојчињата и јас не велиме ништо, сè уште малку збунети.

3

Секој понеделник, по еден час седам во малечката канцеларија на Френи одзади, ги запишувам нејзините депозити и ги организирам нејзините сметки додека таа им служи кафе на гостите кои седат на шанк. Две недели не сум била овде бидејќи децата беа дома, но денес почнаа со кампот во рекреативниот центар, така што сум повторно во елемент. Го слушам Марко кој стои до скарата и му потпевнува бесмислени песнички на Тио кој седи во заграденото просторче за игра. Тио секогаш мириса на чизбургери, што мислам дека е единствен начин едно бебе да мириса уште подобро од бебешки.

Ова ми е омилен дел од неделата: кога седам сама во овој простор и го средувам овој мал бизнис. Организирањето плакари за клиенти е нешто како „брза поправка“, но средувањето на сиот хаос во ресторанчево ми носи длабоко задоволство. Испорачувачите на свеж леб сакаат да им се плаќа секоја седмица во готови пари, сметките од млекарниците од фармите се плаќаат квартално или воопшто не се плаќаат, но сепак, расходот како таков мора да се евидентира. Сметките за комуналии се плаќаат со траен налог од личната кредитна картичка на родителите на Френи. Таа ми ги дава сите овие податоци врз ливчиња хартија, врз избледени сметкопотврди и врз самолепливи ливчиња придружени со прашалници и со смајлиња.